

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 januari 2008

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Kieswetboek
wat betreft de verplichte inschrijving
van kiezers uit het buitenland in de gemeente
van hun laatste officiële verblijfplaats**

(ingedien door de heren Bart Laeremans en
Filip De Man en mevrouw Linda Vissers)

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 janvier 2008

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code électoral en
ce qui concerne l'inscription des électeurs
résidant à l'étranger dans la commune
de leur dernière résidence officielle**

(déposée par MM. Bart Laeremans et
Filip De Man et Mme Linda Vissers)

0908

<i>cdH</i>	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V-N-VA</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>LDD</i>	:	<i>Lijst Dedecker</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>Open Vld</i>	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democratén</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti Socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.</i>
<i>VB</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkoortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>
<i>DOC 52 0000/000</i> :	<i>Parlementair document van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i> :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i> :	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i> :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i> :	<i>Plenum</i>
<i>COM</i> :	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT</i> :	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>
	<i>PLEN</i> :
	<i>COM</i> :
	<i>MOT</i> :

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

SAMENVATTING

Bij de parlementsverkiezingen van 2003 en 2007 werd volgens de indieners misbruik gemaakt van de mogelijkheid om geheel vrij een Belgische gemeente te kiezen om de verkiezingsresultaten te beïnvloeden.

Daarom pleiten de indieners ervoor dat men zich voortaan enkel nog zou kunnen laten registreren in die gemeente waar men zijn laatste officiële verblijfplaats heeft gehad. Bovendien wordt hierdoor het kiesrecht voorbehouden aan de landgenoten die ooit in België hebben gewoond.

RÉSUMÉ

Les auteurs estiment que, lors des élections législatives de 2003 et 2007, certains électeurs ont abusé de la possibilité du libre choix d'une commune belge pour influencer le résultat des élections.

Ils préconisent dès lors qu'un électeur résidant à l'étranger ne puisse désormais plus être enregistré que dans la commune de sa dernière résidence officielle. Le droit de vote serait ainsi en outre réservé aux compatriotes qui ont effectivement résidé en Belgique.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt, in aangepaste vorm, de tekst over van het voorstel DOC 51 0385/001.

Bij de parlementsverkiezingen van 2003 en 2007 zijn een aantal belangrijke onvolkomenheden aan het licht gekomen bij de versoepelde deelname aan de federale verkiezingen van landgenoten die in het buitenland verblijven.

Zo bleek dat een naar verhouding zeer aanzienlijk deel van deze kiezers zich liet inschrijven in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Terwijl Brussel-19 amper 10% van de inwoners telt, schreven zich in 2003 en 2007 respectievelijk meer dan 20% en 21% van de buitenland-Belgen zich in een Brusselse gemeente in als kiezer. Opvallend was ook dat er heel wat Franstaligen zich lieten inschrijven in een gemeente in het Nederlands taalgebied en hiervoor van Binnenlandse Zaken – tegen de eigen richtlijnen in – zelfs toestemming kregen om dat met Franstalige formulieren te doen.

Hiermee is duidelijk dat van de mogelijkheid om geheel vrij een Belgische gemeente te kiezen misbruik werd gemaakt om de verkiezingsresultaten te beïnvloeden. De buitenland-Belgen die zich in Brussel-Halle-Vilvoorde lieten inschrijven, stemden zowel in 2003 en als in 2007 trouwens overwegend voor Franstalige partijen: in het speciale kanton van Buitenlandse Zaken stemden in 2003 voor de Senaat 3.408 kiezers voor een Franstalige partij (76,88%) en 1.025 voor een Nederlandstalige partij (23,12%). Van de buitenland-Belgen, van wie de stembrieven geteld werden in het kanton Lennik in 2003, hebben volgens onze berekeningen 10.857 kiezers voor een Franstalige partij (75,76%) gestemd en 3.473 voor een Nederlandstalige (24,24%). Dit resultaat heeft er mee toe bijgedragen dat de Vlamingen twee kamerzetels verloren hebben in Brussel-Halle-Vilvoorde. Bij de federale verkiezingen in 2007 stemden in het speciale kanton van Buitenlandse Zaken B-H-V voor de Senaat 12.863 kiezers voor een Franstalige partij (77,91%) en 3.647 voor een Nederlandstalige partij (22,08%).

Nu het systeem gekend is en de buitenland-Belgen volgende keer opnieuw geheel vrij een gemeente mogen uitkiezen, dreigt de scheeftrekking nog groter te zullen worden.

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend, en l'adaptant, le texte de la proposition DOC 51 0385/001.

Lors des élections législatives de 2003 et 2007, l'assouplissement des conditions de participation aux élections pour les compatriotes résidant à l'étranger a révélé d'importantes imperfections.

C'est ainsi qu'il s'est avéré qu'un nombre relativement très important de ces électeurs ont choisi de s'inscrire dans la Région de Bruxelles-Capitale. Alors que les 19 communes de Bruxelles comptent à peine 10% des habitants, plus de respectivement 20% et 21% des Belges résidant à l'étranger se sont néanmoins inscrits sur la liste des électeurs dans une commune bruxelloise en 2003 et 2007. Il est également frappant de constater que de nombreux francophones se sont inscrits dans une commune située dans la région de langue néerlandaise et que le département de l'Intérieur leur a même donné – au mépris de ses propres directives – l'autorisation d'utiliser à cet effet des formulaires en langue française.

Il est démontré ainsi que l'on a abusé de la possibilité de choisir une commune belge en toute liberté afin d'influencer les résultats électoraux. Les Belges résidant à l'étranger, qui se sont inscrits dans l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde, ont d'ailleurs voté majoritairement en faveur de partis francophones, tant en 2003 qu'en 2007: dans le canton spécial des Affaires étrangères, sur les listes du Sénat, 3 408 électeurs ont voté pour un parti francophone (76,88%) et 1 025 électeurs ont voté pour un parti néerlandophone (23,12%). Parmi les Belges résidant à l'étranger dont les bulletins ont été dépouillés dans le canton électoral de Lennik en 2003, 10 857 électeurs ont, selon nos calculs, accordé leur voix à un parti francophone (75,76%) et 3 473 à un parti néerlandophone (24,24%). C'est notamment par suite de ce résultat que les partis flamands ont perdu deux sièges à la Chambre dans l'arrondissement de Bruxelles-Hal-Vilvorde. Lors des élections fédérales de 2007, dans le canton spécial des Affaires étrangères Bruxelles-Hal-Vilvorde, 12 863 électeurs ont voté, sur les listes du Sénat, pour un parti francophone (77,91%) et 3 647 pour un parti néerlandophone (22,08%).

À présent que le système est connu et que les Belges résidant à l'étranger pourront à nouveau choisir librement une commune lors du prochain scrutin, la distorsion risque d'être plus grave encore.

Daarom pleiten de indieners ervoor dat de inschrijving in een kiesregister voortaan zou gebeuren op een objectieve basis. Men zou zich enkel nog kunnen laten registreren in die gemeente waar men zijn laatste officiële verblijfplaats heeft gehad. Hierdoor worden niet alleen misbruiken tegengegaan, bovendien wordt het kiesrecht hiermee voorbehouden voor die landgenoten die ooit in België gewoond hebben. Het heeft immers geen zin en het is al evenmin wenselijk om mensen die nooit enige daadwerkelijke band met het land gehad hebben, mee te laten bepalen hoe het beleid hier moet gevoerd worden.

Aangezien de mogelijkheid bestaat dat het stemrecht voor de buitenland-Belgen zal worden uitgebreid naar de regionale verkiezingen, vermijden we op deze manier ook dat mensen die nooit in het Vlaamse gewest gewoond hebben, zich toch in een Vlaamse gemeente zouden inschrijven met het oog op de beïnvloeding van de kiesresultaten.

Bart LAEREMANS (VB)
Filip DE MAN (VB)
Linda VISSERS (VB)

La présente proposition de loi vise dès lors à faire en sorte que l'inscription dans un registre électoral se fonde dorénavant sur une base objective. L'intéressé ne pourrait s'inscrire que dans la commune de sa dernière résidence officielle. Cette formule permet non seulement d'éviter les abus, mais également de réservé le droit de vote aux concitoyens ayant effectivement résidé en Belgique. Il serait en effet absurde et, qui plus est, inopportun d'accorder à des personnes qui n'ont jamais eu de lien avec notre pays le droit de participer à la définition de la politique qui doit y être menée.

Étant donné que le droit de vote des Belges résidant à l'étranger pourrait être étendu aux élections régionales, cette formule permet d'éviter que des personnes n'ayant jamais habité en Région flamande s'inscrivent malgré tout dans une commune flamande en vue d'influencer les résultats électoraux.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 180, tweede lid, van het Kieswetboek, ingevoegd bij de wet van 7 maart 2002, worden de woorden «van hun keuze» vervangen door de woorden «waar zij het laatst hun officiële verblijfplaats hadden».

Art. 3

In artikel 180bis, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 7 maart 2002, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- a) in § 2, eerste lid worden de woorden «als kiezer ingeschreven wenst te worden» vervangen door de woorden «zijn laatste officiële verblijfplaats had»;
- b) in § 2 wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd:

«Op straffe van nietigheid is dit formulier eentalig Nederlands voor de gemeenten uit het Nederlands taalgebied, eentalig Frans voor de gemeenten uit het Franse taalgebied, eentalig Duits voor de gemeenten uit het Duitse taalgebied en eentalig Nederlands of eentalig Frans voor één van de gemeenten uit het Brussels Hoofdstedelijk gewest.»;

- c) in § 4, eerste lid, worden de woorden «waarvoor de in het buitenland verblijvende Belg gekozen heeft» vervangen door de woorden «waar de in het buitenland verblijvende Belg het laatst zijn officiële verblijfplaats had»;

- d) § 4, tweede lid wordt vervangen als volgt:

«Van zodra de gemeente de formulieren ontvangen heeft, onderzoekt zij of de aanvrager wel degelijk zijn laatste officiële verblijfplaats had in de betrokken gemeente. Indien dat niet het geval is, zendt zij het dossier terug naar het ministerie van Binnenlandse Zaken. Indien de aanvrager wel degelijk zijn laatste officiële verblijfplaats had in de betrokken gemeente, schrijft zij de in het

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 180, alinéa 2, du Code électoral, inséré par la loi du 7 mars 2002, les mots «de leur choix» sont remplacés par les mots «de leur dernière résidence officielle».

Art. 3

À l'article 180bis du même Code, inséré par la loi du 7 mars 2002, sont apportées les modifications suivantes:

- a) au § 2, alinéa 1er, les mots «il souhaite être inscrit comme électeur» sont remplacés par les mots «il avait sa dernière résidence officielle»;
- b) au § 2, l'alinéa suivant est inséré entre l'alinéa 1er et l'alinéa 2:

«À peine de nullité, ce formulaire est uniquement en néerlandais pour les communes de la région de langue néerlandaise, uniquement en français pour les communes de la région de langue française, uniquement en allemand pour les communes de la région de langue allemande et uniquement en néerlandais ou uniquement en français pour l'une des communes de la Région de Bruxelles-Capitale.»;

- c) au § 4, alinéa 1er, les mots «choisie par le Belge résidant à l'étranger» sont remplacés par les mots «dans laquelle le Belge résidant à l'étranger avait sa dernière résidence officielle»;

- d) le § 4, alinéa 2, est remplacé par l'alinéa suivant:

«Dès réception des formulaires, la commune examine si le demandeur avait effectivement sa dernière résidence officielle dans la commune concernée. Si tel n'est pas le cas, la commune renvoie le dossier au ministère de l'Intérieur. En revanche, si le demandeur avait effectivement sa dernière résidence officielle dans la commune concernée, celle-ci inscrit le Belge résidant

buitenland verblijvende Belg in op de kiezerslijst, waarbij ze de gekozen wijze van stemmen vermeldt».

Art. 4

In artikel 180ter, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 7 maart 2002, worden de woorden «waarvoor de in het buitenland verblijvende Belg gekozen heeft» vervangen door de woorden «waar de in het buitenland verblijvende Belg zijn laatste officiële verblijfplaats had».

Art. 5

In artikel 180quinquies, § 1, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd door de wet van 7 maart 2002, worden de woorden «die gekozen is door de in het buitenland verblijvende Belg» vervangen door de woorden «waar de in het buitenland verblijvende Belg zijn laatste officiële verblijfplaats had».

13 december 2007

Bart LAEREMANS (VB)
Filip DE MAN (VB)
Linda VISSERS (VB)

à l'étranger sur la liste des électeurs, en y indiquant le mode de vote choisi.».

Art. 4

À l'article 180ter, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 7 mars 2002, les mots «choisie par le Belge résidant à l'étranger» sont remplacés par les mots «de dernière résidence officielle du Belge résidant à l'étranger».

Art. 5

À l'article 180quinquies, § 1er, du même Code, inséré par la loi du 7 mars 2002, les mots «choisie par le Belge résidant à l'étranger» sont remplacés par les mots «de dernière résidence officielle du Belge résidant à l'étranger».

13 décembre 2007